

2465
22. XII. 2015

R O M Â N I A
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
CABINET PREȘEDINTE

Palatul Parlamentului
Calea 13 Septembrie nr. 2, Intrarea B1, Sectorul 5, 76112 București 40, România
Telefon: (+40-21) 313-2531 Fax: (+40-21) 312-5480
Internet: <http://www.ccr.ro> E-mail: pres@ccr.ro

Dosar nr. 1854 A/2015

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
REGISTRATORUL JURISDICTIONAL
7178 - 22 DEC 2015
Nr.....

Domnului
CĂLIN CONSTANTIN ANTON POPESCU - TĂRICEANU
PREȘEDINTELE SENATULUI

32/22-18

l 32/22-18
În conformitate cu dispozițiile art.16 alin.(2) din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, vă trimitem, alăturat, în copie, sesizarea cu privire la neconstituționalitatea Legii privind modificarea și completarea Legii nr.349/2002 pentru prevenirea și combaterea efectelor consumului produselor din tutun.

Vă adresăm rugămintea de a ne comunica punctul dumneavoastră de vedere până la data de 13 ianuarie 2016, ținând seama de faptul că dezbatările Curții Constituționale vor avea loc la data de 27 ianuarie 2016 .

Vă asigurăm de deplina noastră considerație.

p.PREȘEDINTE, ROM.
JUDECĂTOR
Petre LĂZĂROIU

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

Dosar nr. 1854 A / 2015

SENATUL ROMÂNIEI

SECRETAR GENERAL

Nr. XXXV 6031

Data 21. 12. 2015

Parlamentul României
Senat

Secretar General

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
REGISTRATORA JURISDICTIONALĂ

Nr. 7168 / 22 DEC 2015

Domnului

AUGUSTIN ZEGREAN
PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

În temeiul dispozițiilor art.15 alin.(4) din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, vă trimitem, alăturat, sesizarea de neconstituționalitate referitoare la *Legea privind modificarea și completarea Legii nr.349/2002 pentru prevenirea și combaterea efectelor consumului produselor din tutun*, formulată în condițiile art.146 lit.a) din Constituția României, republicată, și depusă la Senat în ziua de 21 decembrie 2015.

SECRETAR GENERAL

Ion Vărgău

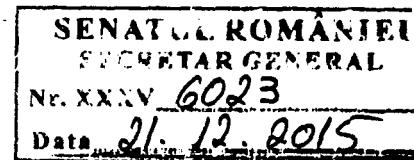

Parlamentul României

Senatul Romaniei

*D. Ci
D. Ciurea*

Catre Secretarul General al Senatului,

Domnule Secretar General,

In temeiul dispozitiilor art.146 lit. a) din Constitutia Romaniei, republicata si ale art. 15. din Legea nr. 47/1992 privind organizarea si functionarea Curtii Constitutionale, va inaintez sesizarea privind necostitucionalitatea Legii privind modificarea si completarea Legii nr. 349/2002 pentru prevenirea si combaterea efectelor consumului produselor din tutun, adoptata de Parlamentul Romaniei in sedinta Camerei Deputatilor din 15.12.2015, cu rugamintea de a fi inaintata Curtii Constitutionale in ziua depunerii.

Cu deosebita consideratie,
Senator ALFRED MIHAI

Kalle

CĂTRE:

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A ROMÂNIEI

DOMNULUI PREȘEDINTE AUGUSTIN ZEGREN

DOMNULE PRESEDINTE,

În conformitate cu prevederile Art. 146 lit a din Constitutia Romaniei si ale art. 15 și 16 din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale a României, republicată, parlamentarii semnatari ai tabelului anexat, formulăm prezența

SESIZARE

de neconstitutionalitate a Legii pentru modificarea si completarea Legii nr. 349/2002 pentru prevenirea si combaterea efectelor consumului de tutun, pe care o considerăm neconstituțională, pentru motivele pe care le vom expune în continuare.

I. Aspecte procedurale

Legea pentru modificarea si completarea Legii nr. 349/2002 pentru prevenirea si combaterea efectelor consumului de tutun a fost aprobată de Camera Deputaților în calitate de camera decizională în sedința din 15 decembrie 2015, fiind depusă la secretarul general al camerei Deputaților în vederea exercitării dreptului constitutional de sesizare a Curtii Constituționale a României în data de 16 decembrie 2015.

II. Considerațiuni generale

În ședința din 15 Decembrie 2015, Camera Deputaților a aprobat proiectul de lege privind modificarea si completarea Legii nr. 349/2002 pentru prevenirea si combaterea efectelor consumului de tutun (PL-x nr. 399/2011).

Prin Art.5 din actul normativ mai sus menționat (respectiv modificarea Art. 3 alin. 1 din Legea nr. 349/2002): "(1) Se interzice fumatul în toate spațiile publice încise, spațiile încise de la locul de muncă, mijloacele de transport în comun, locurile de joacă pentru copii. De la prezentele prevederi fac excepție celulele pentru deținuți din penitenciarele de maximă siguranță."

In Art. 3 (respectiv modificarea Art. 2 litera m) din Legea nr. 349/2002 se definește „spațiu public închis” ca fiind: „*m) spațiu public închis se înțelege orice spațiu accesibil publicului sau destinat utilizării colective, indiferent de forma de proprietate ori de dreptul de acces, care are un acoperiș, plafon sau tavan și care este delimitat de cel puțin doi perete, indiferent de natura acestora sau de caracterul temporar sau permanent;*”

Art.7 (respectiv modificarea Art. 3 alin.2 din Legea nr. 349/2002) stabilește că: „ (2) Fumatul este permis numai în camere special amenajate, exclusiv în zona de tranzit a aeroporturilor internaționale, cu respectarea următoarelor condiții:

- a) să servească exclusiv fumatului;
- b) să nu fie spațiu de trecere sau de acces în spații publice închise;
- c) să fie dotate cu sisteme de ventilație funcționale care să asigure eliminarea fumului din tutun, cu presiune negativă;
- d) să fie dotate cu scrumiere și extincțoare și amenajate în conformitate cu prevederile legale în vigoare privind prevenirea și stingerea incendiilor;
- e) să fie marcate la loc vizibil cu indicatoare: «Cameră pentru fumat», «Loc pentru fumat».”

Precizam că rațiunea cererii noastre nu vizează interzicerea fumatului în spațiile publice (interdictie impusă deja prin Legea nr. 349/2002 în vigoare) ci vizează definitia „spațiului public închis”, interzicerea fumatului în spațiile private devenite prin efectul legii spații publice închise, a excepțiilor la interdictia de a fuma și a interzicerii vânzării la bucată a trabucurilor (tigări de foi).

III. Texte criticate.

A. Definirea sintagmei „spațiu public închis”.

Textul criticat:

Art. 3 din actul normativ ce face obiectul prezentei sesizări (respectiv modificarea Art. 2 litera m) din Legea nr. 349/2002 definește „spațiu public închis” ca fiind: „*orice spațiu accesibil publicului sau destinat utilizării colective, indiferent de forma de proprietate ori de dreptul de acces, care are un acoperiș, plafon sau tavan și care este delimitat de cel puțin doi perete, indiferent de natura acestora sau de caracterul temporar sau permanent;*”

Textul nu definește sintagma „*destinat utilizării colective*”, ori în condițiile în care același text precizează că reprezintă „spațiu public închis” orice „*spațiu [...] destinat utilizării colective, indiferent de forma de proprietate ori de dreptul de acces [...]*”, putem aprecia că o locuință personală poate fi considerată în accepțiunea textului menționat un „spatiu public închis”.

Un spațiu în care fumatul este interzis în conformitate cu prevederile Art. 5 din același act normativ, indiferent de forma de proprietate și indiferent de voința persoanelor care locuiesc sau utilizează spațiul locativ.

B. Interzicerea fumatului în toate spațiile publice închise.

Textul criticat:

Art.5 din actul normativ ce face obiectul prezentei sesizări (respectiv modificarea Art. 3 alin. 1 din Legea nr. 349/2002) prevede că: "(1) Se interzice fumatul în toate spațiile publice închise, spațiile închise de la locul de muncă, mijloacele de transport în comun, locurile de joacă pentru copii. De la prezentele prevederi fac excepție celulele pentru deținuți din penitenciarele de maximă siguranță."

Așa cum arătam la litera A de mai sus, definirea "spațiului public închis" face ca practic toate și orice spații care fac obiectul unei utilizări colective (adică orice spații închise utilizate de mai mult de o persoană) să intre sub incidența legii și respectiv a interdicției impusă prin acest act normativ, cu excepția celulelor pentru deținuți din penitenciarele de maximă siguranță și a camerelor special amenajate, exclusiv în zona de tranzit a aeroporturilor internaționale (în condițiile expres prevazăte la Art. 7).

Practic, o data cu intrarea în vigoare a acestei legi, un fumător nu va putea să fumeze decât în aer liber, într-o celulă a unui penitenciar de maximă siguranță sau într-un spațiu special amenajat într-un aeroport.

C. Excepțiile de la interzicerea fumatului:

- celulele pentru deținuți din penitenciarele de maximă siguranță;
- camerele special amenajate, exclusiv în zona de tranzit a aeroporturilor internaționale.

Texte criticate:

-Art.5 din actul normativ ce face obiectul prezentei sesizări (respectiv modificarea Art. 3 alin. 1 din Legea nr. 349/2002), teza finală a alin.1 care prevede că: "De la prezentele prevederi fac excepție celulele pentru deținuți din penitenciarele de maximă siguranță.";

- Art.7 din actul normativ ce face obiectul prezentei sesizări (respectiv modificarea Art. 3 alin.2 din Legea nr. 349/2002) care prevede că: „(2) Fumatul este permis numai în camere special amenajate, exclusiv în zona de tranzit a aeroporturilor internaționale, cu respectarea următoarelor condiții:

- a) să servească exclusiv fumatului;
- b) să nu fie spațiu de trecere sau de acces în spații publice închise;
- c) să fie dotate cu sisteme de ventilație funcționale care să asigure eliminarea fumului din tutun, cu presiune negativă;
- d) să fie dotate cu scrumiere și extincțioare și amenajate în conformitate cu prevederile legale în vigoare privind prevenirea și stingerea incendiilor;
- e) să fie marcate la loc vizibil cu indicatoare: «Cameră pentru fumat», «Loc pentru fumat».”

Prin aplicarea prevederilor legale mai sus menționate se crează o discriminare între persoanele aflate în stare de detenție în penitenciare de maximă siguranță și cele aflate în tranzit într-un aeroport, pe de o parte și ceilalți cetățeni fumători, pe de altă parte.

D. Interzicerea vânzării la bucată a trabucurilor

Textul criticat:

Art.9 din actul normativ ce face obiectul prezentei sesizări (respectiv modificarea Art. 3 alin. 5 din Legea nr. 349/2002) prevede că: „(5) *Se interzice vânzarea la bucată a țigaretelor, țigărilor de foi și cigarilloș.*”

IV. Critici de neconstituționalitate.

A. Egalitatea în drepturi

Potrivit Art. 16 alin.1 din Constituția României *“cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări.”*

Legea fundamentală nu distinge între fumători și nefumători. Ori, aplicarea Art. 5 din actul normativ ce face obiectul prezentei sesizări introduce o nepermisă ingerință în modul de viață al cetățenilor. Definind ca „spațiu public încis” orice spațiu privat destinat utilizării colective, legea introduce o discriminare a cetățenilor fumatori carora nu le este permis să fumeze nici măcar în propria locuință ori în spații închise cărora ar putea să le dea destinația de spații pentru fumători. Evident, cu respectarea interdicției accesului minorilor în aceste spații și neafectând în niciun fel dreptul la sănătate al fumătorilor.

Prin aplicarea prevederilor actului normativ criticat prin prezenta se crează o discriminare între persoanele aflate în stare de detenție în penitenciare de maximă siguranță și cele aflate în tranzit într-un aeroport, pe de o parte și ceilalți cetățeni fumători, pe de altă parte, aceasta în condițiile în care toți fiind fumatori ar trebui să beneficieze de aceeași drepturi, fără discriminări și privilegii.

B. Universalitatea

Potrivit art. 15 alin.1 din Constituția României *“Cetățenii beneficiază de drepturile și de libertățile consacrate prin Constituție și prin alte legi și au obligațiile prevăzute de acestea.”*

Acest principiu constituțional se coroborează cu cel al egalității în drepturi enunțat la art. 16 din Constituția României, care garantează egalitatea în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fară discriminări a tuturor cetățenilor și respectiv cu cel enunțat de Art. 26 alin.2 din Constituția României care prevede că *“Persoana fizică are dreptul să dispună de ea însăși, dacă nu încalcă drepturile și libertățile altora, ordinea publică sau bunele moravuri.”*

Din moment ce comercializarea produselor din tutun este legală în România, pe de o parte și există opțiunea liberă consumării a oricărei persoane fizice majore de a fuma, conform dreptului oricărei persoane fizice de a dispune de ea însăși, rezultă că orice cetățean major din România are dreptul să devină fumător, implicit să vândă și să cumpere produse din tutun și să le fumeze, fiind practic protejat de principiul

constituțional al libertății în drepturi a cetățenilor și de cel al dreptului de a dispune de propria persoană.

Evident, fumatul este un fenomen pentru care autoritățile statului au îndatorirea să creeze programe și politici publice menite să reducă numărul fumătorilor și să descurajeze accesul minorilor și tinerilor la fumat. Au dreptul, chiar obligația de a proteja nefumătorii de efectele fumatului pasiv. Dar nu au dreptul să instituie pentru cei care în mod conștient vor să fumeze, interdicția de a fuma în spații private și securizate, ferite de accesul minorilor.

C. Dreptul de proprietate privată și libertatea economică

Dreptul de proprietate și dreptul de a dispune liber de aceasta constituie garanții fundamentale instituite de art. 44 din Constituția României.

Totodată, accesul liber al persoanei la o activitate economică, libera inițiativă și exercitarea acestora în condițiile legii sunt garantate de Art. 45 din Constituția României.

Definirea "spațiilor publice închise" extinde nepermis limitările din spațiu public și le instituie și în orice spațiu privat. Considerăm că această definiție încalcă drepturile constituționale prin îngrădirea dreptului cetățenilor de a dispune asupra proprietății private și anume nu se mai face distincție între formele de proprietate și nu-i recunoaște proprietarului dreptul de a decide asupra spațiului propriu, ceea ce legea în forma actuală permite, cu anumite condiționări și limitări.

Totodată, interzicerea dreptului de vânzare la bucate a trabucurilor echivalează cu o restrângere a libertății economice și afectează nepermis drepturile cumpărătorilor fumători care chiar și în forma actului normativ critica prin prezenta, au dreptul de a fuma în aer liber și, deci, au dreptul de a cumpăra trabucuri. Considerăm că nimeni nu le poate interzice fumătorilor să cumpere, ocazional, câte un trabuc, soluția legiuitorului – care obligă fumătorul de trabucuri să cumpere minim o cutie, fiind excesivă și chiar de natură a obține efectul contrar celui avut în vedere de actul normativ, deoarece ar incuraja în aceasta maniera fumatul.

D. Dreptul de asociere

Articolul 40 alin.1 din Constituția României prevede ca "Cetățenii se pot asocia liber în partide politice, în sindicate, în patronate și în alte forme de asociere."

Orice grup constituie pe criterii de preocupări sau obiceiuri comune – și nu putem nega caracterul de obicei al fumatului – beneficiază de protecția constituțională instituită de Art. 40 alin.1 din Constituția României (alte forme de asociere). Apreciem că prin interzicerea fumatului în orice spațiu public închis – astă cum este definită în actul normativ criticat prin prezenta, inclusiv aici și orice spații private utilizate colectiv, se

incalca dreptul la asociere. In contextul legii criticate, ideea unor cluburi ale fumătorilor sau a unor spații pentru degustarea produselor din tutun și-ar pierde finalitatea, adică aceea ca fumătorii să-și poată practica obiceiul în condiții civilizate.

Apreciem că fumatul în grup în spații deschise este mult mai daunator politicilor de limitare și de descurajare a fumatului decât fumatul în spații închise ferite de accesul minorilor și care să nu afecteze drepturile nefumătorilor.

Pentru toate aceste motive, vă solicităm să admiteți prezenta sesizare de neconstituționalitate asa cum a fost formulată și să constatați că Legea privind modificarea și completarea Legii nr. 349/2002 pentru prevenirea și combaterea efectelor consumului de tutun (PL-x nr. 399/2011) este neconstituțională.

Cu deosebită considerație,

Tabel nominal

cu semnatarii Sesizarii de neconstitutionalitate a Legii privind modificarea si completarea
Legii 349/2002 pentru prevenirea si combaterea efectelor consumului
produselor din tutun

Nr. Crt.	Nume și Prenume	Colegiu / Circumscripția electorală	Semnătură
1.	NITĂ MIHAI	NR. 30 - OCT	
2.	PĂLICAN IONUȚ	senator ALDE	
3.	Cristiana - Diana Sighel	senator ALDE	
4.	Torec Ioan	UNPR	
5.	Borjoi MARCEL	UNPR	
6.	Murcel Marcel	PSD	
7.	POPA FLORIAN	PSD	
8.	ISĂCĂ MARIUS - Ovidiu	PSD - UNPR	
9.	Șeră Lucian	PSD	
10.	Bozoloșu Nicolae	PSD	
11.	AL.R. PROTEEA	PSD	
12.	MOTIANCU NICOLAE	PSD	
13.	MIHAI ALFRED	PARTIDUL PUTERII UMANISTE	
14.	Urechea Ion	ALDE	
15.	ZĂBOIOMOI. ELIO	PNL	
16.	Mihai-Doruț	PNL	
17.	MIRON STĂCIUH	PNL	
18.	TUDOR DOINA ANCA	PNL	
19.	MARIUS OBREJA	PNL	
20.	VASILIEV MARIAN	UNPR	

Tabel nominal

cu semnatarii Sesizarii de neconstitutionalitate a Legii privind modificarea si completarea
Legii 349/2002 pentru prevenirea si combaterea efectelor consumului
produselor din tutun